



Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

### WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce  
na naklejkę  
z kodem*

## EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII MUZYKI

### POZIOM ROZSZERZONY

**MAJ 2011**

#### Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron i płytę z nagraniami. Materiał nutowy zamieszczony jest w arkuszu. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza to test, część druga wymaga analizy przykładów muzycznych, a część trzecia napisania wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Czynności zaplanuj tak, aby możliwe było rozwiązanie zadań z trzech części arkusza w ciągu 180 minut.
4. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:  
180 minut**

**Liczba punktów  
do uzyskania: 50**



MHM-R1\_1P-112

**Część I. (20 punktów)****Zadanie 1. (1 pkt)**

Rozstrzygnij, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli *prawda*, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub *fałsz*, jeśli zdanie jest fałszywe.

A.	Pojęcie „oratorium” oznacza obszerny utwór, najczęściej o tematyce świeckiej, dla solistów, chóru, baletu i orkiestry, przeznaczony do wykonania scenicznego.	
B.	W okresie klasycyzmu do twórczości oratoryjnej Haendla nawiązywał Haydn w takich dziełach, jak np. <i>Stworzenie świata</i> czy <i>Pory roku</i> .	

**Zadanie 2. (1 pkt)**

Wymień dwa różne gatunki dramatyczne z udziałem muzyki, które oprócz *dramma per musica* mogły przyczynić się do wykształcenia opery.

1. ....

2. ....

**Zadanie 3. (1 pkt)**

Podkreśl nazwy tych technik kompozytorskich, które nie występują w muzyce średniowiecza.

fauxbourdon   kanoniczna   przeimitowana   izorytmiczna   cantus firmus   polichóralna

**Zadanie 4. (2 pkt)**

W historii muzyki stosowane jest pojęcie *złotego wieku muzyki polskiej*.

A. Którego momentu w dziejach muzyki polskiej dotyczy to określenie? Wskaż wiek i podaj nazwę dynastii królewskiej, która przyczyniła się do takiego rozkwitu muzyki polskiej.

Wiek .....

Nazwa dynastii .....

B. Wymień dwóch kompozytorów polskich tworzących w tym okresie oraz po jednym przykładzie ich kompozycji.

Lp.	Kompozytor	Tytuł utworu
1.		
2.		

**Zadanie 5. (3 pkt)**

Uzupełnij tabelę dotyczącą inspiracji pozamuzycznych. Podaj nazwiska kompozytorów oraz tytuły utworów, dla których inspiracją były poniższe dzieła.

Lp.	Dzieło – źródło inspiracji	Kompozytor	Tytuł utworu
1.	<i>Stanisław przy zwłokach Anny</i> , obraz Stanisława Bergmana		
2.	<i>Romeo i Julia</i> , dramat Williama Szekspira		
3.	<i>Erlkönig</i> , ballada Johanna Wolfganga Goethego		

**Zadanie 6. (1 pkt)**

Wyjaśnij, jaką funkcję pełnił monochord w starożytnej Grecji.

Funkcja monochordu .....

.....

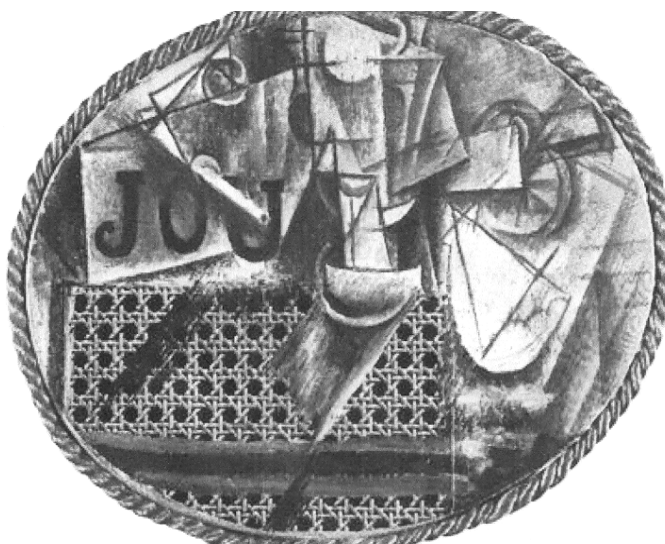
.....

.....

**Zadanie 7. (1 pkt)**

Zamieszczone poniżej dzieło Pabla Picassa *Martwa natura z plecionym krzesłem* wykorzystuje technikę występującą również w XX-wiecznych kompozycjach muzycznych.

Podaj nazwę tej techniki.



Nazwa techniki .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	2	3	1	1
	Uzyskana liczba pkt							

**Zadanie 8. (1 pkt)**

Uporządkuj chronologicznie niżej podane formy muzyczne, wpisując kolejne numery w odpowiednich miejscach tabeli.

fuga	
psalm	
forma sonatowa	
msza	

**Zadanie 9. (1 pkt)**

Na podstawie informacji zawartych w tekście podaj imię i nazwisko kompozytora, którego dotyczy opis.

Przez całe życie komponował koncerty na orkiestrę smyczkową bez udziału solistów. Nawiązał tym samym do tradycji zapoczątkowanej przez Giuseppego Torellego, Giulia Tagliettiego, Georgia Gentilego i Tomasa Albiniego. Zachowało się 60 tego typu utworów, większość powstała w ostatnich dwudziestu latach życia Rudego Księdza. Kompozytor rozmaicie je określał, raz jako *concerti ripieni* lub *concerti a quarto*, innym razem jako *sinfonie*. Koncerty te wychwalał w swych wydanych wspomnieniach podróżnik Charles de Brosses, który miał okazję słyszeć je osobiście w czasie wizyty w Wenecji w 1739 roku.

Imię i nazwisko kompozytora .....

**Zadanie 10. (2 pkt)**

Poniższa wypowiedź Enrica Fubiniego dotyczy inspiracji w twórczości Igora Strawińskiego. Spośród wymienionych przez Fubiniego źródeł inspiracji wybierz trzy i do każdego podaj przykładowy tytuł kompozycji Strawińskiego.

[...] posługuje się z taką samą dezynwolturą (swobodą) folklorem rosyjskim, XVII-wieczną wokalną melodyką włoską i operą *buffa*, operą romantyczną i śpiewem gregoriańskim.

Źródło 1 ..... Kompozycja .....

Źródło 2 ..... Kompozycja .....

Źródło 3 ..... Kompozycja .....

**Zadanie 11. (2 pkt)**

Wyjaśnij, z jakich względów wymienione niżej dzieła pełnią szczególną rolę w historii muzyki polskiej.

A. Marcin Leopolita *Missa Paschalis*

.....

.....

.....

.....

B. Zygmunt Noskowski *Step*

.....

.....

.....

**Zadanie 12. (1 pkt)**

Na podstawie niżej zamieszczonego początkowego fragmentu partytury *IV Koncertu fortepianowego G-dur* Ludwiga van Beethovena wyjaśnij, na czym polega nowatorskie potraktowanie formy koncertu klasycznego przez kompozytora.

Allegro moderato.

Flauto.

Oboi.

Clarinetti in C.

Fagotti.

Corni in G.

Pianoforte.

Allegro moderato.

SOLO. *p dolce*

Violino I.

Violino II.

Viola.

Violoncello e Basso.

TUTTI.

*pp*

*pp*

*pp*

*pp*

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	8.	9.	10.	11.	12.
	Maks. liczba pkt	1	1	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt					

**Zadanie 13. (1 pkt)**

Zapoznaj się z fragmentem artykułu opublikowanego w czasopiśmie „Scena i sztuka” w lutym 1909 roku, w którym kompozytor przedstawia treść jednego ze swoich dzieł. Na podstawie zamieszczonych informacji wywnioskuj, kto jest autorem tekstu. Podaj imię i nazwisko autora.

Zmęczona myśl pobiegła wstecz, daleko. I nagle, z przedziwną siłą nadpłynęły powracające falą wspomnienia. Odżyły dni jasne, młode. Życie roześmiało się weselem i mocą. Stanęła w słońcu wiośniana postać dziewczyny, co zdawała się być mu przeznaczoną. Uprzytomnił sobie cały bezmiar szczęścia, które zdawało się tak bliskie!...

I zapatrzył się znowu w zimne kwiaty z lodu.

Lecz raz jeszcze posłał myśl swą w przeszłość. Błysnęły czarne brylanty oczu, za którymi – niepamiętny o świecie całym – rzucił się w wir pożądań, mąk i szaleństw.

Imię i nazwisko autora .....

**Zadanie 14. (1 pkt)**

Uporządkuj w kolejności chronologicznej nazwiska teoretyków muzyki, wpisując kolejne numery w odpowiednich miejscach tabeli.

Johannes Tinctoris	
Arystoteles	
Guido z Arezzo	
Jean Philippe Rameau	

**Zadanie 15. (1 pkt)**

Poniższe przykłady notacji muzycznych uporządkuj chronologicznie. Wpisz numery od 1 do 4 w miejsca wyznaczone nad przykładami.

Musical score for a string quartet with solo parts. The score includes staves for Vlna sola (Violin solo), 9 Vln (9 Violins), Vc sola (Viola solo), 7 Vc (7 Violas), Cb sola (Cello solo), and 5 Cb (5 Cellos). The solo parts are marked with 'pp' (pianissimo).


Musical score for a vocal solo. The score includes a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is marked with 'pp' (pianissimo).

Musical score for a vocal solo. The score includes a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is marked with 'pp' (pianissimo).

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.	14.	15.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

## Część II. Analiza przykładów muzycznych (10 punktów)

Na podstawie nagrań i nut przeprowadź analizę przykładów, zgodnie z poleceniami w zadaniach nr 16–20. Z treścią poleceń zapoznaj się **przed** przystąpieniem do przesłuchania nagrań.

Zadanie 16. (2 pkt) 

Zapoznaj się z zapisem nutowym i nagraniem fragmentu *Sonaty h-moll op. 58* Fryderyka Chopina, a następnie wykonaj polecenia.



The image shows a musical score for a fragment of Chopin's Sonata in C minor, Op. 58. The score is written for piano and consists of four systems of music, each with a treble and bass clef staff. The first system starts at measure 41 and is marked *sostenuto*. The second system starts at measure 44. The third system starts at measure 47. The fourth system starts at measure 50 and ends at measure 53, marked *triumfante*. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and ornaments. Fingering numbers (1-5) are provided for many notes. Dynamics markings include *ped.* (pedal) and *\* ped.* (pedal). There are also asterisks (\*) placed below the bass staff in several measures. The key signature is one flat (C minor), and the time signature is 3/4.



A. Wskaż dwie cechy romantycznych gatunków liryki instrumentalnej, które Fryderyk Chopin wprowadził w temacie drugim I części *Sonaty h-moll*.

1. ....
2. ....

B. Podaj nazwę gatunku liryki instrumentalnej, obecnego także w twórczości Chopina, dla którego takie cechy są charakterystyczne.

.....

**Zadanie 17. (1 pkt)**

Edvarda Griega określa się często „Chopinem Północy”. Po wysłuchaniu nagrania i analizie zapisu nutowego fragmentu drugiej części *Koncertu fortepianowego a-moll* op. 16 Edvarda Griega wskaż dwie cechy stylu, które mogłyby potwierdzić związek tego utworu z wczesną fazą twórczości Chopina.

1. ....
2. ....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	16.	17.
	Maks. liczba pkt	2	1
	Uzyskana liczba pkt		

The image shows a page of a musical score for a chamber ensemble. The instruments are Flute (Fl.), Oboe I (Ob. I.), Bassoon (Fag.), and Piano. The score is written in a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and a 3/4 time signature. The music is divided into two systems. The first system includes staves for Flute, Oboe I, Bassoon, and Piano. The Flute, Oboe, and Bassoon parts feature melodic lines with dynamic markings of *p* (piano) and *f* (forte). The Piano part includes a triplet of eighth notes marked *mp* (mezzo-piano) and *pp rit.* (pianissimo, ritardando). The second system continues the Piano part with tremolos in the right hand and arco in the left hand, marked *p* and *pp rit.*. The score concludes with a section marked *a tempo* and *div.* (divisi). A large letter 'A' is placed at the top right and bottom right of the page.

The first system of the musical score features a piano part and a string ensemble. The piano part is written in a grand staff with a treble and bass clef. It includes a melodic line with a trill marked with a '3' and a '5', and a bass line with a triplet marked with a '3'. The string ensemble consists of five staves (Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass), each with a single note held for the duration of the system.

The second system of the musical score continues the piano and string parts. The piano part features a complex melodic line with a trill marked with an '8' and a '3'. The bass line includes a triplet marked with a '3'. The string ensemble consists of five staves, each with a single note held for the duration of the system. The system includes dynamic markings such as *ffzpp*, *cresc.*, *e*, and *string.*

ff *sosten.* fz p

8 6 6- 8

This system shows the beginning of a musical piece. The right hand starts with a fortissimo (ff) dynamic and a sostenuto (sosten.) marking, playing a series of eighth notes. The left hand plays a bass line with a fortissimo (fz) dynamic. The key signature has three flats, and the time signature is 3/4. There are fingerings 8, 6, 6-, and 8 indicated above the right hand.

tranzillo fz pp pp pp pp pp pp pp

This system continues the piece. The right hand has a fortissimo (fz) dynamic, while the left hand has a pianissimo (pp) dynamic. The tempo marking *tranzillo* is present. The key signature remains three flats. The system ends with a *div.* (divisi) marking in the left hand.

This system features a double bar line followed by a repeat sign. The right hand has a fortissimo (ff) dynamic and a *tranzillo* marking. The left hand has a fortissimo (fz) dynamic. The key signature is three flats. There are fingerings 8 and 6 indicated above the right hand.

This system shows the continuation of the piece. The right hand has a fortissimo (ff) dynamic and a *tranzillo* marking. The left hand has a fortissimo (fz) dynamic. The key signature is three flats. The system ends with a *div.* (divisi) marking in the left hand.

ffzpp ffzpp ffzpp  
cresc. - c

This system features a piano part with a grand staff (treble and bass clefs) and a string quartet part (two violins, two violas, and two cellos/basses). The piano part begins with a melodic line in the right hand and a supporting bass line in the left hand. The string part provides harmonic support with sustained chords. Dynamics include *ffzpp* and *cresc.* with a *c* (crescendo) marking.

string. ff sostenuto sf  
cresc. e string. fz

This system continues the piano and string parts. The piano part features a complex melodic line with triplets and sixteenth notes, marked with *string.*, *ff*, and *sostenuto*. The string part continues with sustained chords, marked with *cresc. e string.* and *fz*. The system concludes with a dynamic shift to *sf*.

**Zadanie 18. (2 pkt)**

Zapoznaj się z zapisem nutowym i nagraniem fragmentu *Mazurka F-dur op. 68 nr 3* Fryderyka Chopina, a następnie wykonaj polecenia.

*Poco più vivo*

33

*p*

*Ld.*

39

*rit.*

*Tempo I*

44

*f*

*Ld.* \* (Ld. \*) \* (Ld. \*) \*

A. Określ, na jakiej skali oparta jest melodia w tym fragmencie kompozycji.

.....

B. Wyjaśnij, przy pomocy jakich środków fakturalnych kompozytor naśladuje brzmienie kapeli ludowej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Zadanie 19. (1 pkt) 📌**

W zamieszczonym poniżej fragmencie recenzji jest mowa o operze *Halka* Stanisława Moniuszki, wystawionej w Operze Wrocławskiej w 2005 roku. Po przeczytaniu cytatu zapoznaj się z fotografią i nagraniem z tego przedstawienia, a następnie podaj jeden argument, który mógłby uzasadnić negatywną opinię Marii Fołtyn, oraz jeden argument na poparcie aprobującego stanowiska publiczności.

Fragment recenzji:

Podczas premierowego przedstawienia *Halki* swojego oburzenia nie kryła Maria Fołtyn. Wybitna niegdyś śpiewaczka, najslynniejsza z powojennych Halek oraz reżyserka operowa i autorka poprzedniej inscenizacji *Halki* we Wrocławiu przed dwudziestoma laty, protestowała przeciwko nowatorskiej [...] inscenizacji Laco Adamika. [...] Większa część publiczności była jednak zachwycona.

Adam Domagała, *Gazeta Wyborcza*, Wrocław 7 listopada 2005



1. Argument na poparcie opinii negatywnej .....

.....  
.....

2. Argument na poparcie opinii pozytywnej .....

.....  
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	18.	19.
	Maks. liczba pkt	2	1
	Uzyskana liczba pkt		

**Zadanie 20. (4 pkt) 🎧**

Na podstawie wysłuchanych fragmentów kompozycji wskaż taniec ludowy będący podstawą stylizacji, nazwę kraju, z którego pochodzi, oraz cechy agogiczne i metroritmiczne tańca.

<b>Przykład nr 1</b>	
Nazwa tańca i kraj pochodzenia	
Cechy agogiczne i metroritmiczne tańca	

<b>Przykład nr 2</b>	
Nazwa tańca i kraj pochodzenia	
Cechy agogiczne i metroritmiczne tańca	









## **BRUDNOPIS**